

SLOVÍČKA

allein	sám, samotný
s Buch, -{e}s, -ü-er	kníha
fahren (du fährst)	jet, jezdit
faulenzen	lenošít, zahálet
s Faulenzen, -s, 0	lenošení
s Fernsehen, -s, 0	televize; televizní stanice
fragen	ptát se
r Freund, -{e}s, -e	kamarád; přítel
r Fußball, -{e}s, 0	fotbal
s Golf, -s, 0	golf
s Hobby, -s, -s [hobi]	koníček, hobby
s Kino, -s, -s	kino
leider	bóhužel
lesen (du liest)	čist
lieben	milovat, mít rád
lieber	raději
s Lieblingshobby, -s, -s	oblíbený koníček
manchmal	někdy
e Musik, -, -en	hudba
nach	po, podle, do
s Schach, -s, 0	šachy
schwimmen	plavat
r Sommer, -s, -	léto
r Spaß, -es, 0	legrace, zábava
spielen	hrát (si)
r Sport, -{e}s, 0	sport
tauchen	potápět se
s Tennis, -, 0	tenis
s Theater, -s, -	divadlo
s Wochenende, -, -n	vikend
zwar	sice

USTÁLENÁ SPOJENÍ

am Wochenende	o víkendu
Golf, Schach, Tennis spielen	hrát golf, šachy, tenis
im Fernsehen	v televizi
im Sommer	v létě
ins Theater gehen	jít/chodit do divadla
mein Lieblingshobby	můj největší koníček
nach München	do Mnichova
Sport machen	sportovat
Sport macht mir (keinen) Spaß.	Sport mě (ne)baví.

LEXIKÁLNÍ DOPLNĚNÍ

Hobbies	koníčky
Freunde besuchen	navštěvovat přátele
im Garten arbeiten	pracovat na zahrádce
im Internet surfen [zə:pfn]	surfovat na internetu
ins Ausland reisen	cestovat do zahraničí
ins Grüne fahren	jet/jezdit do přírody
ins Kino gehen	jít/chodit do kina
ins Konzert gehen	jít/chodit na koncert(y)
Musik hören	poslouchat hudbu
Rad fahren	jet/jezdit na kole
Ski [jí:] fahren	lyžovat

Slovo lieblingshobby je složené ze dvou částí (viz s. 81) – lieblings- (oblibený) a s Hobby (koníček). První část lze kombinovat s různými podstatnými jmény, celé spojení má pak vždy stejný člen jako jeho druhá část. r lieblingskoffee – oblibená káva e lieblingspizza – oblibená pizza s lieblingsgetränk – oblibený nápoj

Všimněte si, že ze slovesného infinitivu můžete vytvořit podstatné jméno středního rodu (viz s. 145). faulenzen – lenošít, s Faulenzen – lenošení

1 Rozlišujte výslovnost dvojhlásek ei [ai], au [au] a äu, eu [oy]. Poslouchejte a opakujte.

ei	heissen, drei, Zeit
au	genau, Frau, Auswahl
äu, eu	Verkäufer, neu, Deutsch

2 Poslouchejte a podtrhněte to slovo z dvojice, které uslyšíte. Opakujte.

nein	-	neun
zu Hause	-	Häuser
Einkauf	-	Einkäufe
Eis	-	aus
frei	-	freut

3 Doplňte do slov dvojhlásky ei, au, äu a eu. Řešení si ověrte poslechem.

m	stens	Verk	fer
t	chen	br	chen
Fr	nd	r	sen
verh	ratet	Bäcker	
t	er	k	fen

Ustálená spojení typu Fußball spielen, Ski fahren nebo ins Kino gehen tvoří ve větě tzv. větný rámec. Doplnění slovesa (Fußball, Ski, ins Kino) stojí na konci věty (oznamovací i tázací).

větný rámec

Ich spiele am Wochenende gern Fußball.
– O víkendu hraji rád fotbal.

Naučím se: » časovat nepravidelná slovesa v přítomném čase
» používat názvy některých sportů a zálib • hovořit o svých zálibách

Jan si během přestávky na oběd povídá s kolegy o tom, co dělají rádi ve volném čase. Poslechněte si, jaké mají koníčky a jak volný čas tráví. Pak určete, koho charakterizují jednotlivé ilustrace.

Theresa: Jan, was machst du am Wochenende? Arbeitest du?

Jan: Nein, ich habe frei. Warum fragst du?

Theresa: Meine Freunde und ich fahren am Wochenende nach München. Kommst du auch?

Jan: Nein. Ich reise zwar gern, aber noch lieber mache ich Sport. Am Wochenende spiele ich meistens Tennis oder Fußball.

Thomas: Ja? Ich schwimme sehr gern und im Sommer tauche ich. Manchmal spiele ich auch Tennis oder Golf. Sport macht mir einfach Spaß.

Theresa: Sport? Ach nein, danke. Ich liebe Kinos, ich gehe ins Theater, ich lese Bücher, ich liebe Musik, ich reise gern, nur Sport macht mir keinen Spaß. Und was machen Sie gern, Herr Beckmann?

Klaus: Ich? Ich bin schon 69 Jahre alt, mein Lieblingshobby ist also Faulenzen. Ich faulenze einfach.

Sport liebe ich auch, aber nur im Fernsehen. Ein Hobby habe ich aber doch, ich spiele gern Schach. Leider spielt mich immer allein.

Thomas: Jan, spielst du auch Golf? Ich liebe Golf, ich spiele...

0. Klaus

3.

1.

4.

2.

5.

PŘEHLED SLOVES PODLE ZPŮSOBU ČASOVÁNÍ

- Německá slovesa můžeme podle způsobu časování rozdělit do dvou základních skupin. Vedle pravidelně časovaných sloves, která už znáte (viz s. 34), existují také slovesa časovaná nepravidelně. Rozlišujeme tedy slovesa:
1. pravidelně časovaná – mají ve všech osobách i časech pravidelné tvary,
 2. nepravidelně časovaná – mají některé tvary nepravidelné:
 - A nepravidelná – jsou nepravidelná v minulém čase (viz s. 189) a u některých z nich dochází ke změně kmenové samohlásky i v přítomném čase (viz s. 68),
 - B smíšená (viz s. 212) – jejich nepravidelnost se projevuje jen v minulém čase,
 - C pomocná (např. sein – být, viz s. 17, haben – mít, viz s. 47),
 - D způsobová (modální, viz s. 102).

ČASOVÁNÍ SLOVES NEPRAVIDELNÝCH V PŘÍTOMNÉM ČASE

- V němčině existuje velké množství sloves, u nichž dochází v přítomném čase k nepravidelnostem.
- Na tomto místě se seznámíme se třemi skupinami takových sloves. Do skupin je dělíme podle jejich nepravidelnosti (změny kmenové samohlásky):
1. změna a → ä, fahren – jet, jezdit
 2. změna e → ie, sehen – vidět
 3. změna e → i, geben – dát, dávat
- Tyto změny se týkají vždy celé skupiny sloves.
- Ve slovníku u jednotlivých kapitol budeme nepravidelnost sloves signalizovat uvedením tvaru pro 2. osobu jednotného čísla v závorce:
- fahren (du fährst) – jet, jezdit
- Nepravidelné tvary** se u všech uvedených sloves týkají pouze 2. a 3. osoby jednotného čísla (u zájmen du a er, sie, es), všechny ostatní tvary jsou pravidelné.
du fährst – jedeš	x	ich fahre – jedu
er fährt – (on) jede		wir fahren – jedeme
		ihr fahrt – jedete
		sie fahren – jedou
		Sie fahren – jedete (vykáni)
- V jednotlivých osobách přidáváme u těchto sloves stejně koncovky jako u sloves pravidelných.

Slovesa se změnou a → ä

fahren – jet (přítomný čas)

Jednotné číslo	Množné číslo
1. ich fahre	1. wir fahren
2. du fährst	2. ihr fahrt
er sie es } fährt	sie Sie } fahren

• Další slovesa se změnou a → ä:

backen – péci (dort, buchty)
(má i tvary beze změny: er backt/bäckt)
braten – péci, opékat (maso, brambory)
fallen – spadnout, padat
fangen – chytit, chytnout, chytat
gefallen – libit se
graben – kopat, hloubit
halten – držet
lassen – nechat

Pozor na výslovnost nepravidelných tvarů slovesa laufen:
du läufst [loyfst], er läuft [loyft].

VYZKOUŠEJTE SI

1. Wir (schlafen) gern.
2. (wachsen) er noch?
3. Es (fallen) immer.
4. Wohin (laufen) du?
5. Was (backen) Heidi?
6. Was (tragen) du?

VYZKOUŠEJTE SI

2. Rozhodněte, který tvar je správný.
1. Er liest | liestet immer.
 2. Wir empfehlen | empfeheln alles.
 3. Und was empfehlst | empfehlt du?
 4. Ich lese | liese gern Bücher.
 5. Lest | Liest ihr auch gern?
 6. Wir stiehlen | stehlen nicht.

3. Doplňte k slovesným tvarům příslušné osobní zájmeno.

1. nimmst immer alles.
2. nehme nichts.
3. spricht einfach immer.
4. issi kein Obst.
5. hilfst immer gern.

1 Najděte 10 dalších sloves a doplňte s jejich pomocí pojmenování 10 koníčků.

B	E	S	U	C	H	E	N
A	A	F	A	H	R	E	N
H	R	C	V	N	E	L	S
M	B	S	G	N	I	S	P
L	E	S	E	N	S	U	I
T	I	O	H	A	E	R	E
Ü	T	J	E	E	N	F	L
L	E	R	N	E	N	E	E
E	N	H	Ö	R	E	N	N
M	A	C	H	E	N	N	E

0. Ski
1. Bücher
2. im Internet
3. Deutsch
4. Sport
5. ins Kino
6. Fußball
7. Musik
8. Freunde
9. im Garten
10. ins Ausland

fahren

2 Doplňte do textu chybějící slova s využitím slovních spojení ze cvičení 1.

Hallo! Ich heiße Adam und ich komme aus Tschechien. Ich ⁰fahre ¹Ski, im Sommer schwimme ich und ²sehr gern Sport. Ich ³sehr gern ins Ausland. Am Wochenende ⁴ich Bücher oder ⁵Freunde. Wir gehen meistens ⁶oder ⁷Musik. Ich ⁸auch gern im Internet. Manchmal ⁹ich im Garten und lerne ¹⁰, aber wirklich nur manchmal.

3 Jak se říká této aktivitám? Přiřaďte nabízené názvy k obrázkům a tvořte z nich krátké věty.

Golf spielen – ~~faulenzen~~ – im Internet surfen – schwimmen – tauchen – ins Kino gehen – Rad fahren – wandern – tanzen – Fußball spielen – ein Buch lesen

0. Er *faulenzt*
1. Laura
2. Er
3. Lothar
4. Sie
5. Das Kind
6. Alle
7. Sie
8. Sandra
9. Er
10. Alle – wir – ich

4 Přečtěte si texty A–D a doplňte do nich chybějící slova (jen jedna ze tří nabídnutých možností je správná). Své řešení si následně zkontrolujte podle nahrávky. Pak určete, která z fotografií 1–4 patří ke kterému textu. Nakonec přiřaďte vyjmenované záliby k odpovídajícím osobám 1–4.

A	Mein Lieblingshobby ¹ ist
Ich spiele Tennis seit dreißig
Ich liebe aber auch Musik und	0 eigentlich meine Arbeit. Es ist Tennis.
¹ und es macht mir immer
³ gern.
B	Ich ⁴ leider keine Zeit, ich arbeite immer. Aber am Wochenende habe ich
manchmal ⁵ . Ich fahre gern ins Grüne oder gehe ⁶ oder
ins Kino. Und ich kuche sehr gern.	
C	Ich liebe Autos und Sport. Ich
Meine Kinder und ich fahren gern Rad.	⁷ sehr gern Fußball und ich schwimme gern.
D	Ich komme ⁸ Österreich und dort fahren alle
Das ist mein Lieblingshobby und meine Arbeit. Aber	⁹ Ich auch.
¹⁰ spielt auch gern Golf.

0. Tennis spielen
1. Ski fahren
2. ins Grüne fahren
3. Golf spielen
4. schwimmen
5. Musik hören
6. ins Kino gehen
7. Fußball spielen
8. kochen
9. ins Konzert gehen
10. lesen

5 Doplňte do tabulky chybějící tvary sloves.

Infinitiv	lesen	
ich	<i>schlafe</i>	
du		<i>hilft</i>
er, sie, es		
wir		
ihr	<i>liest</i>	
sie, Sie		<i>helfen</i>

- 6** Najdete dalších 10 nepravidelných sloves, přiřaďte je podle tvaru k odpovídajícímu osobnímu zájmu a doplňte k nim tvar infinitivu a jejich český překlad.

W	A	C	H	S	T	F	Y
S	I	E	H	T	S	A	L
Z	F	M	G	O	C	L	W
P	J	P	R	I	H	L	I
G	E	F	Ä	L	L	T	R
L	G	I	B	T	Ä	I	F
E	Ö	E	S	T	G	Ü	S
S	J	H	T	Z	S	A	T
T	S	L	H	V	T	W	N
G	V	T	L	A	S	S	T

	Infinitiv	Český překlad
du	0. gräbst	graben
	1.	
	2.	
er	3.	
	4.	
	5.	
	6.	
ihr	7.	
	8.	
	9.	
	10.	

7 Vyberte správný tvar slovesa.

0. Das Kind **schläft** | **schließt** | **schlaft** schon.
 1. Wohin **fährt** | **fährst** | **farst** du?
 2. Heidi **läuft** | **leuft** | **läuft** in den Supermarkt.
 3. Daniel **esst** | **isst** | **ist** gern Pommes frites.
 4. Ihr **sprechst** | **sprecht** | **spricht** zu lange!
 5. Ich **nimme** | **nehme** | **nähme** ein Bier.
 6. Was **lesen** | **liesen** | **lest** Sie?
 7. Silvia, wie lange **bratest** | **brätest** | **brätst** du das Fleisch?
 8. **Hilfts** | **Helfst** | **Hilfst** du den Kunden immer?
 9. **Fährt** | **Fahrt** | **Fahren** ihr nach Prag?
 10. Wann **treffet** | **trefft** | **trifft** ihr Eva?

8 Doplňte do vět zadaná slovesa ve správném tvaru.

0. tragen Was **trägst** du?
 1. fahren Laura am Wochenende nach Berlin, nicht wahr?
 2. vergessen Herr Klumm ist schon 83 Jahre alt, er alles.
 3. laufen Rudi, wohin du?
 4. essen Klaus und Arno kein Fleisch.
 5. nehmen du Kaffee oder Tee?
 6. backen Elena am Wochenende immer einen Kuchen.
 7. waschen Kinder, ihr immer das Obst?
 8. schlafen Wie lange du am Wochenende?
 9. lesen Was ihr gern?
 10. geben Frau Kreis den Kindern täglich Obst und Gemüse.

- 9** Co dělají lidé na obrázcích? Doplňte do vět vhodné sloveso.

0. Er **liest** ein Buch.
 1. Das Kind gern Obst.
 2. Johanna einen Kuchen.
 3. Herr Boll nach Frankfurt.
 4. Frau Talpert täglich.
 5. Christian sehr gern.
 6. Er einen Schrank.
 7. Das Kind schon.
 8. Sie Fleisch und Kartoffeln.
 9. Er der Frau.
 10. Max Klara im Supermarkt.

10 Doplňte do textu chybějící pravidelná i nepravidelná slovesa.

gehen – fahren – sein – treffen – tauchen – fahren – hören – spielen – reisen – sein – machen

- Das **sind** 0. Paul, Helen, Lisa und Julian Schmitz. Sie alle
 1. sehr gern Sport. Paul 2. gern Tennis, Helen
 3. Rad, Julian 4. noch klein, aber er
 schon sehr gut Ski. Und Lisa? Sie 5. gern Musik,
 ins Kino oder 6. Freunde. Im Sommer 9. sie alle
 ins Ausland und machen dort Sport. Sie alle 10. sehr gern.

Julian fährt sehr gut Ski!

11 Přeložte.

0. Theresa jede do Prahy. Theresa fährt nach Prag.
 1. Jak dlohu spíte? Wieviel Uhr geht es Ihnen auf?
 2. Dám si kávu. Ich trinke Kaffee.
 3. Co rád čteš? Was interessiert dich?
 4. Laura vidí Sandru každý den. Laura sieht Sandru jeden Tag.
 5. Proč nejíš maso? Warum isst du kein Fleisch?

157

- Janův kolega Klaus žije už dlouho sám. Proto se jeho kolegové domluvili, že mu najdou vhodnou partnerku, která by s ním nejen trávila volný čas, ale starala se mu také o domácnost. Jan předčítá inzeráty z časopisu. Poslechněte si je a zkuste pro Klause vybrat vhodnou kandidátku. Vycházejte z informací o něm ze s. 41 a 67. Poté si vhodnost svého výběru ověřte přečtením.

KONTAKTE – PARTNERSUCHE

Frau sucht Mann

1 Ich bin 34 Jahre alt, habe ein
 Kind (2 Jahre alt). Ich bin ledig,
 ich mache gern Sport, ich liebe
 Musik und Theater. Ich lerne
 Englisch.

2 Ich bin 67 Jahre alt, Rentnerin,
 3 Kinder. Ich wohne allein.
 Ich koche und backe gern, ich
 arbeite gern im Garten. Ich liebe
 Faulenzen und rauche nicht.

3 Kein Fleisch, kein Bier,
 kein Kaffee. Ich liebe Sport.
 Ich spiele Tennis und Golf. Ich
 bin Ärztin von Beruf, habe keine
 Kinder, lebe seit 8 Jahren allein.

4 56 Jahre alt, 97 Kilo. Ich habe
 keine Hobbys. Ich mache
 keinen Sport, ich lese nicht,
 kein Fernsehen, kein Kino.
 Ich esse gern! Ich esse gern
 alles – Pizza, Fisch, Fleisch,
 Pommes frites, Kuchen, ...
 Ich kochte oder backe täglich.

5 Ich bin 44 Jahre alt, habe
 2 Kinder (8 und 12). Seit ein
 paar Monaten suche ich einen
 Mann. Ich bin ruhig, schön
 und modern. Ich mache gern
 alles, nur in den Supermarkt
 gehe ich nie.

e Ärztin, -,-nen
 s Englisch, -(s), O
 r Kontakt, -(e)s, -e
 r Monat, -(e)s, -e
 e Partnersuche, -, -n
 rauchen
 e Rentnerin, -, -nen

- 2 Pomozte Janovým kolegům sestavit pro Klause seznamovací inzerát. Využijte k tomu následující informace.

KLAUS
BECKMANN

69 Jahre alt

Rentner

im Supermarkt
arbeiten

im Lager täglich
ein paar Stunden
arbeiten

Schach spielen

allein

KEINE KINDER

- 3 Chtěl/a byste se také s někým seznámit? Napište inzerát a představte se v něm potenciálním partnerům či partnerkám. Nezapomeňte uvést svůj věk, rodinný stav, počet dětí, koníčky, zaměstnání. Pokud je třeba, dohledejte si neznámé výrazy v libovolném dvojjazyčném slovníku.

158 SLOVÍČKA
bis (+ 4. p.)
dann
e Ecke, -,-n
einmal
e E-Mail-Adresse, -, -n [i:me:l]
fast
gerne
gleich
(s) Italien, -, s, 0
können (ich kann)
meinen
sich melden (ich melde mich)
e Minute, -, -n
morgen
okay [o'ke:]
e Pasta, -, 0
so
studieren
e Teigware, -, -n
übermorgen
um (+ 4. p.)
e Universität, -, -en
verstehen
vielleicht
wie
wissen (ich weiß)

an der Universität
Deutsch sprechen
Deutsch verstehen
Ich melde mich noch heute.
Ich weiß (eigentlich) nicht.
Können Sie mir helfen?
nach links
nach rechts
um die Ecke
Wie kann ich Ihnen helfen?

LEXIKÁLNÍ DOPLŇENÍ
r Wochentag, -(e)s, -e
r Montag, -(e)s, -e
r Dienstag, -(e)s, -e
r Mittwoch, -(e)s, -e
r Donnerstag, -(e)s, -e
r Freitag, -(e)s, -e
r Samstag, -(e)s, -e
r Sonntag, -, s, -e

montags
dienstags
mittwochs
donnerstags
freitags
samstags
sonntags
gestern
vorgestern

až, do, až do
potom, pak
roh
jednou, jedenkrát
e-mailová adresa
témer, skoro
rád
hned
Itálie
moci (způsobové sloveso, viz s. 102)
myslet
ozvat se (zvratné sloveso, viz s. 202)
minuta
zítra
OK, dobré; v pořádku
téstoviny
tak
studovat
téstovina (většinou v mn. č.)
pozitíř
za, kolem
univerzita
rozumět
snad, možná
jako (v přirovnání)
vědět

na univerzitě
mluvit německy
rozumět německy
Ozvu se ještě dnes.
Já (vlastně) nevím.
Můžete mi pomoci?
doleva
doprava
za rohem
Jak vám mohu pomoci?

Slovní zásoba

Příslovce gern - rád má v němčině také variantu gerne. Význam obou variant je naprostě shodný; tvar gerne je pouze vývojově starší. V současnosti totiž převažuje tendence slova zkracovat. Wir gehen sehr gern(e) ins Kino.
- Chodíme velmi rádi do kina.

Sloveso wissen - vědět má v jednotném čísle nepravidelné tvary. Na rozdíl od pravidelných sloves má 1. a 3. osoba jednotného čísla shodný tvar.
ich weiß wir wissen
du weißt ihr wisst
er, sie, es weiß sie, Sie wissen

Wortschatz

Naučím se: » používat předložky se 3. pádem • používat předložky se 4. pádem • rozumět složeným slovům » zeptat se, kde něco najdu • poprosit o pomoc • domluvit si schůzku

162 Jan se při práci seznámil se sympatickou dívkou. Jak vypadalo jejich první setkání? Ke komu patří informace uvedené pod textem - k Janovi, nebo k Marii? Doplete do poliček příslušné jméno.

Maria: Entschuldigen Sie, arbeiten Sie hier?
Jan: Ja. Wie kann ich Ihnen helfen?
Maria: Ich suche schon seit 30 Minuten Pasta.
Jan: Meinen Sie Teigwaren?
Maria: Vielleicht. Ich weiß eigentlich nicht.
Jan: Teigwaren finden Sie dort um die Ecke.
Maria: Um die Ecke? Entschuldigen Sie, ich verstehe noch nicht so gut Deutsch.
Jan: Bis zu den Kassen und dann nach links.
Maria: Danke... Also zu den Kassen, nach rechts, um die Ecke...

Maria: Entschuldigen Sie, können Sie mir noch einmal helfen?

Jan: Ja, natürlich.
Maria: Ich suche noch Obst und Gemüse.

Jan: Obst und Gemüse haben wir gleich hier. Sie kommen nicht aus Deutschland, nicht wahr?
Maria: Nein, ich komme aus Italien.
Jan: Und was machen Sie in Frankfurt?
Maria: Ich studiere hier an der Universität.
Jan: Ich bin auch nicht aus Deutschland, ich komme aus Tschechien.
Maria: Aus Tschechien? Aber Sie sprechen sehr gut Deutsch! Und sind Sie hier auch so allein wie ich? Ich habe hier leider fast keine Freunde.

Jan: Und was machen Sie morgen oder übermorgen?

Maria: Übermorgen habe ich frei. Und Sie?
Jan: Ich auch.

Maria: Gehen Sie gern ins Kino?
Jan: Ja, natürlich. Gehen wir also zusammen ins Kino?
Maria: Gerne. Meine Telefonnummer ist 0172 789 32 78 und meine E-Mail-Adresse maria.bonnetti@yahoo.it.

Jan: Danke, ich melde mich noch heute.

Maria: Okay. Tschüss.

Jan: Bis bald, Maria.

V němčině najdeme řadu slov z francouzštiny, angličtiny, ale také z italštiny. A to např. z oblasti:
1. bankovnictví,
e Bank, -, -en - banka
s Konto, -, s, Konten - konto
e Kasse, -, -n - pokladna, kasa
2. hudby,
e Oper, -, -n - opera
3. gastronomie.
e Salami, -, -s - trvanlivý salám
e Pizza, -, -s/Pizzen - pizza
e Cappuccino, -, -s, -s - cappuccino

E-mailovou adresu čteme v němčině takto:
Maria, Punkt, Bonnetti (Doppel.N und Doppel.T), at, Yahoo, Punkt, I, Te at /at/ - zavínač
r Punkt, -, -e - tečka

studiert an der Universität.
meldet sich noch heute.
versteht noch nicht so gut Deutsch.

PŘEDLOŽKY

S. 44

- Pomocí předložek v němčině vyjadřujeme různé vztahy mezi osobami, věcmi či situacemi.
- Předložky nestojí nikdy ve větě samostatně, doprovázejí vždy nějaké slovo či skupinu slov (nejčastěji podstatná jména, zájmena, příslovce nebo číslovky).
- Předložky stojí nejčastěji **před**, **výjimečně za** doprovázeným slovem.
um die Ecke - za rohem
das Ufer entlang - podél břehu
- Předložky určují **pád slova** (skupiny slov), ke kterému se vážou.
mit der Tante - s tetou
podstatné jméno ve 3. pádě
- Předložky rozdělujeme do několika skupin podle toho, se kterým pádem se pojí. V tabulce najdete ty nejčastěji užívané. Zřejmě nejvíce se používají **předložky se 3. a 4. pádem**.

Pád	Předložky	Příklad s překladem
2.	anhand - na základě anlässlich - u příležitosti anstatt* - místo außerhalb - vně dank* - díky	inmitten - uprostřed trotz* - navzdory unweit - nedaleko während* - během wegen* - kvůli
	U předložek označených * bývá v běžném hovoru využíván častěji 3. pád.	unweit des Theaters - nedaleko divadla wegen des Mannes / / wegen dem Mann - kvůli tomu muži
3.	aus - z außer - kromě bei - u, při gegenüber - proti mit - s	nach - po, podle, do seit - od von - od zu - k, do, na
4.	bis - do, až durch - skrz für - pro, za, na	gegen - proti ohne - bez um - okolo, v
3. a 4.	Tyto předložky používáme zpravidla v odpovědi na otázku <i>Wo?</i> (<i>Kde?</i>), kdy následuje 3. pád, nebo <i>Wohin?</i> (<i>Kam?</i>), kdy použijeme 4. pád.	ohne den Mann - bez toho muže unter dem Bett - pod postelí unter das Bett - pod postel
	an - u, k, na auf - na hinter - za in - v, do neben - vedle	über - nad unter - pod vor - před zwischen - mezi

VYZKOÚŠEJTE SI
1 Doplňte, ve kterém pádě stojí podstatné jméno po předložce, a spojte je s překladem.

- dank dem Mann
- über dem Bett
- während des Jahres
- auf den Tisch

- A během roku
B na stůl
C díky tomu muži
D nad postelí

Německé předložky vyžadují často jiný pád než české. Vždy se učte, se kterým pádem se daná předložka pojí, nejlépe ve spojení s konkrétním příkladem.
bez (2. p.) x ohne (4. p.)
bez toho muže - ohne den Mann

Předložky se 3. pádem

- V tabulce jsou uvedeny nejčastěji užívané předložky se 3. pádem.

Předložka	Význam	Příklad s překladem
AUS	z (místně)	Ich nehme das Buch aus dem Schrank. - <i>Vezmu knihu ze skříně.</i>
AUSSER	z (materiál)	Der Tisch ist aus Metall. - <i>Ten stůl je z kovu.</i>
BEI	z (časově)	Das Bett ist aus dem neunzehnten Jahrhundert. - <i>Ta postel je z devatenáctého století.</i>
GEGENÜBER	kromě, mimo	Außer der Tante kommen alle. - <i>Kromě tety přijdou všichni.</i>
MIT	u, při	Ich wohne bei der Tante. - <i>Bydlím u tety.</i> Ich arbeite bei Auto Wiesel. - <i>Pracuji u Auto Wiesel.</i> Beim (bei dem) Essen lese ich. - <i>U jídla / Při jidle si čtu.</i>
NACH	s	Der Supermarkt ist gegenüber dem Theater. - <i>Supermarket je naproti divadlu.</i>
SEIT	vyjádření 7. pádu	Fährst du mit den Kindern? - <i>Jedeš s dětmi?</i>
VON	vyjádření věku	Wir fahren mit dem Auto. - <i>Jedeme autem.</i>
ZU	po (časově)	Mit 18 (Jahren) fährt er allein ins Ausland. - <i>V osmnácti pojede sám do zahraničí.</i>
	do (místně)	Daniel kommt nach dem Mittagessen. - <i>Daniel přijde po obědě.</i>
	podle	Er fährt nach Deutschland. - <i>Jede do Německa.</i> Ich gehe nach Hause. - <i>Jdu domů.</i>
	od, už (časově, děj již začal)	Wir machen alles dem Mann da vorne nach. - <i>Děláme všechno podle toho muže vpředu.</i>
	od	Ich bin seit gestern in Frankfurt. - <i>Jsem od včerejška ve Frankfurtu.</i> Sie arbeitet seit einem Monat in Prag. - <i>Pracuje už měsíc v Praze.</i>
	vyjádření 2. pádu, např. přivlastnění	Das Buch habe ich von Ihrer Tante. - <i>Tu knihu mám od vaší tety.</i>
	od-do = von-bis (časově)	Das Zimmer von Felix ist sehr klein. - <i>Felixův pokoj je velmi malý.</i>
	k	Von Montag bis Sonntag sind wir nicht zu Hause. - <i>Od pondělí do neděle nejsme doma.</i>
	do	Klaus geht zum (zu dem) Arzt. - <i>Klaus jede k lékaři.</i>
	k, na	Geht ihr zur Schule? - <i>Jdete do školy?</i>
		Was nehmen Sie zum Trinken? - <i>Co si dáte k pití?</i>

V přehledu uvádíme pouze základní použití předložek. Mohou se vyskytnout i v jiných významech (např. v ustálených vazbách).
zu Hause - doma

Předložky se 4. pádem s. 46

- V tabulce jsou uvedeny nejčastěji užívané předložky se 4. pádem.

Předložka	Význam	Příklad s překladem
BIS	do (časově)	Bist du hier bis Samstag? - Jsi tady do soboty?
	až (rozsah)	Lisa arbeitet 8 bis 10 Stunden. - Lisa pracuje 8 až 10 hodin.
DURCH	až do (místně)	Der Zug fährt bis Prag. - Vlak jede až do Prahy.
	skrz, přes, vyjádření 7. pádu	Wir laufen durch den Park. - Běžíme parkem.
FÜR	pro	Noch einen Kaffee für die Tante, bitte. - Ještě jednu kávu pro tetu, prosím.
	za	Für einen Cent kaufst du doch nichts. - Za jeden cent přece nic nekoupíš.
GEGEN	na (časově)	Ich fahre für einen Monat nach Berlin. - Jedu na měsíc do Berlina.
	proti	Deutschland spielt heute gegen die Slowakei. - Německo dnes hraje proti Slovensku. Er fährt gerade gegen den Baum. - Jede přímo do (proti) stromu.
OKOLO	okolo (časově)	Sie kommen gegen fünf. - Přijdu kolem páté.
	bez	Sie gehen ohne die Kinder ins Kino? - Vy jdete do kina bez dětí?
UM	okolo, kolem (místně)	Sie laufen um den Tisch. - Běhaj kolem stolu.
	v (časově - hodiny)	Ich komme um drei Uhr. - Přijdu ve tři hodiny.

2 Vyberte vhodnou kombinaci předložky a členu.

- Die Kinder laufen **gegen** | **durch** | **den** | **der** Park.
- Sandra wohnt gleich **um** | **mit** | **die** | **der** Ecke.
- Die Adresse **mit** | **von** | **den** | **dem** Mann ist falsch.
- Ich wohne **gegenüber** | **für** | **das** | **dem** Theater.
- Ohne | Außer | **dem** | **den** Mann kenne ich hier alle.
- Er spielt gern **zu** | **mit** | **dem** | **den** Kindern von Ralf.

VYZKOUŠEJTE SI

Rozlišujte použití předložek **gegen** - **proti**, **vůči**, **kolem** a **gegenüber** - **naproti**, **proti**. Předložka **gegenüber** vyjadřuje výlučně protilehlost dvou předmětů, osob či zvířat. Předložka **gegen** vyjadřuje opozitní vztah, odpor, opak, směr, časovou přibližnost apod.

Das Kino steht gegenüber dem Park.
- Kino stojí (na)proti parku.
Ich sitze gegenüber Rita.
- Sedím (na)proti Ritě.
x
Was hast du gegen Jürgen?
- Co máš proti Jürgenovi?
Ich spiele gegen Rita nicht gern.
- Nerada hraji proti Ritě.
(ne ve významu naproti!)

Splývání předložky a členu

- Některé předložky splývají s určitým členem a tvorí spolu s ním stažený jednoslovny tvar.
- Jestliže člen plní funkci ukazovacího zájmena (*ten, ta, ti, ...*), užíváme předložku a člen odděleně.

Ich gehe zum Arzt. - *Jdu k lékaři.*Zu dem Arzt gehe ich nicht. - *K tomu lékaři nepůjdou.*

Předložka se členem splývá v případech

- některých předložek se 3. pádem,

bei + dem = beim

von + dem = vom

zu + dem = zum

zu + der = zur

Ich bin beim Arzt. - *Jsem u lékaře.*Das hast du vom Arzt? - *To máš od lékaře?*Ich gehe zum Arzt. - *Jdu k lékaři.*Er geht heute zur Ärztin. - *Jde dnes k lékařce.*

- některých předložek se 4. pádem.

durch + das = durchs

für + das = fürs

um + das = ums

Wir gehen lieber durchs Haus. - *Jdeme raději domem.*Wir sind Freunde fürs Leben. - *Jsme přátelé na život a na smrt.*Es geht ums Prinzip. - *Jde o princip.*

SKLÁDÁNÍ SLOV

- Existuje několik způsobů, jak v němčině vznikají nová slova, např. odvozování slov, přejímání slov z cizích jazyků (viz poznámka na s. 77) nebo jejich skládání.

- Nejčastějším způsobem tvoření slov je skládání. Složená slova jsou pro němčinu velmi typická.

- Zde se zaměříme jen na složená podstatná jména. Složená podstatná jména vznikají spojením dvou či více slov (podstatných a přídavných jmen, sloves, přísloví, předložek, ...).

s Schlafzimmer = sloveso schlafen (spát) + podstatné jméno s Zimmer (pokoj)

e Tiefkühlkost = přídavná jména tief (hluboký) + kühl (chladný) + podstatné jméno e Kost (strava)

- Jednotlivá slova mohou být spojena pomocí spojovacího elementu (např. **-s**, **-e**, **-er**) nebo bez něj.

s Geburtsdatum = e Geburt (narození) + **-s** + s Datum (datum)

r Fußball = r Fuß (noha od kotníku dolů) + r Ball (míč)

- Rod složených podstatných jmen se řídí rodem posledního slova ve složeném slově.

e Telefonnummer = s Telefon + e Nummer

- Množné číslo složených podstatných jmen tvoříme převedením posledního slova ve složeném slově do množného čísla.

r Apfel e Äpfel

r Erdapfel e Erdäpfel

- Složená slova překládáme do češtiny různými způsoby, např. spojením přídavného a podstatného jména či pomocí dvou podstatných jmen. Vždy je třeba se zamyslet nad významem jednotlivých částí slova a jejich vztahem.

Složená slova, jejichž význam lze odhalit snadno, už ve slovníčku nebudeme uvádět.

e Sportschule - sportovní škola

r Geburtsort - místo narození

s Wochenende - víkend

s Bücherregal - police na knihy

VYZKOUŠEJTE SI

3 Doplňte člen a zkuste slova přeložit.

1. Apfelsaft:

2. Esszimer:

3. Kartoffelsalat:

4. Käsebrot:

1 Přepište správně text následujícího e-mailu. Dbejte na hranice slov a psaní velkých písmen.

HALLOELKEWIEGEHTESDIRICHWOHNESEITEINPAARMONATENINBERLINIC
HSTUDIEREANDERUNIVERSITÄTICHLERNETÄGLICHABERICHHABEAUCHFREI
ICHHABEHIERSHONFREUNDEWIRSPIELENZUSAMMENTENNISODERFAHR
ENRADAMWOCHENENDERARBEITEICHIMSUPERMARKTANDERKASSEDEUTSC
HLANDISTWIRKLICHSHÖNWANNKOMMSTDUNACHBERLINICHWOHNNEG
EGENÜBERDERUNIVERSITÄTGOETHESTRASSE9MEINETELEFONNUMMERIST
03071349762BISBALDKARIN

Hallo Elke,
wie geht

2 Spojujte slova z prvního a třetího sloupce a tvořte z nich slova složená. Doplňte k nim určitý člen, neurčitý člen a do prostředního sloupce uveďte množné číslo celého složeného slova.

Jednotné číslo	Množné číslo	2. část slova
0. das, ein Schlafzimmer	die Schlafzimmer	-produkt
1. Bücher		-kuchen
2. Pfann		-wasser
3. Lieblings		-ende
4. Sonn		-regal
5. Familien		-tag
6. Milch		-ware
7. Teig		-hobby
8. Mineral		-name
9. Telefon		-zimmer
10. Wochen		-nummer

3 Vyberte ze cvičení 2 vhodná složená slova a doplňte je do vět. Kde je třeba, doplňte člen nebo použijte množné číslo.

0. Hier haben wir ein Kinderzimmer, eine Küche und *ein Schlafzimmer* mit Obst und Eis.
1. Das Mittagessen ist schon fertig, heute haben wir *mit* Obst und Eis.
2. Kristian arbeitet von Montag bis *?*
3. Können Sie mir helfen? Ich suche Pasta. - Meinen Sie *?*
4. Was nehmen Sie? Ich nehme einen Kaffee und *,* bitte.
5. Fußball ist mein *,* bitte.

4 Doplňte do vět daná podstatná jména se členem a ve správném tvaru po předložce se 3. pádem.

0. das Auto Ich fahre nicht gern mit *dem Auto*
1. das Kind Warum gehen Sie mit *zum Arzt*?
2. ein Monat Nach *kommt Karl nach Prag.*
3. die Schule Wann kommen die Kinder aus *?*
4. die Tante Wohnt sie bei *?*
5. die Kassen Wie komme ich zu *?*
6. das Mittagessen Nach *schlafen* ich gern.
7. der Supermarkt Er wohnt gegenüber *Deutsch.*
8. ein Jahr Ich lerne seit *Deutsch.*
9. der Arzt Das ist die E-Mail-Adresse von *!*
10. die Kinder Wir fahren alle außer *!*

5 Doplňte do vět daná podstatná jména se členem a ve správném tvaru po předložce se 4. pádem.

0. das Zimmer Die Kinder laufen durch *das Zimmer*
1. ein Jahr Sie fährt für *nach Frankfurt.*
2. die Ecke Die Schule ist gleich um *?*
3. die Tante Ist der Wein für *?*
4. das Haus Warum gehen Sie durch *?*
5. das Auto Ohne *fahre* ich nicht.
6. ein Freund Kaufen Sie das Buch für *?*
7. die Kinder Warum kommt Renate immer ohne *?*
8. der Tisch Wir sitzen um *!*
9. das Haus Viktor, was machst du? Du fährst mit dem Auto gegen *!*
10. der Park Ich laufe täglich durch *!*

6 Rozhodněte, ve kterých případech lze sloučit předložku se členem, a zapište takové předložkové spojení ve staženém tvaru. Pokud stažení možné není, políčko proškrtněte.

0. Max wohnt bei dem Park. *beim Park*
1. Die Kinder gehen zu der Schule.
2. Er fährt durch den Park.
3. Warum gehst du nicht zu dem Arzt?
4. Wie oft fahren Sie mit dem Auto?
5. Wohnst du noch bei der Tante?

7 Doplňte do vět vhodnou předložku se 3. pádem.

0. Elke kommt *aus* Deutschland.
1. Arbeitet ihr noch Volkswagen?
2. Wir gehen schon Hause.
3. Ich studiere in Frankfurt zwei Jahren.
4. Was sind Sie Beruf?
5. der Tante kommen alle. Sie arbeitet heute.
6. Wann fahrt ihr Berlin?
7. Ich esse gern Teigwaren Gemüse.
8. Samstags spiele ich Rudolf Golf.
9. Wohnen Sie noch der Universität?
10. Warum sprechen Sie nicht dem Mann?

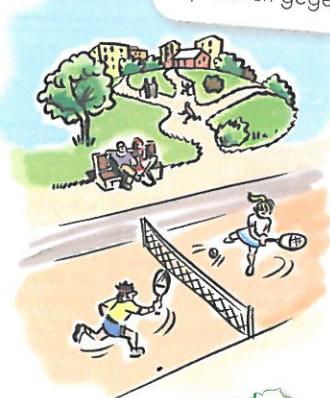
8 Doplňte do vět vhodnou předložku se 4. pádem.

0. Ich spiele nicht gern *gegen* Jens, er spielt Tennis sehr gut.
1. Fährt der Zug Berlin?
2. Ist der Kaffee Laura?
3. Wir fahren Eva, sie arbeitet auch am Samstag.
4. Ich komme drei Uhr.
5. Die Orangen kaufen Sie heute 2 Euro.
6. Die Kinder laufen den Tisch.
7. Wie oft spielen den Mann?
8. Wir fahren im Sommer zwei Monate nach Italien.
9. Karl spielt täglich von 6 8 Uhr Fußball.
10. Ich laufe täglich 30 Minuten den Park.

9 Rozhodněte, která ze dvou možností je správná, a kde je třeba, doplňte chybějící člen.

0. Entschuldigen Sie, aber ich gehe schon *nach* | *zu* — Hause. Gegenüber dem Park
1. Die Universität ist *gegen* | *gegenüber* Park.
2. Er nimmt alles *aus* | *von* Schrank.
3. Joachim wohnt *zu* | *bei* Tante.
4. Alberto kommt *aus* | *von* Italien.
5. Ich fahre gern *bei* | *mit* Auto.
6. Wie oft reisen Sie *nach* | *zu* Tschechien?
7. Seid ihr heute *zu* | *nach* Hause?
8. Theo ist Verkäufer *von* | *aus* Beruf.
9. Ich arbeite *bei* | *zu* Volkswagen.
10. Frau Rusch wohnt hier *von* | *seit* drei Jahren.

10 Doplňte do vět vhodnou předložku či předložku se členem a slovesa ze závorkou použijte v odpovidajím tvaru. Pak si své řešení ověřte poslechem.

am – für – für – gegen – im – in – ins – ins – mit – mit – nach – ohne – zu

Fahren	0 (fahren) Sie <i>nach</i> 1 Italien? Also herzlich willkommen. Italien
	2 (sein) einfach schön – 3 Kinder, aber auch
Rentner.	5 (fragen) Sie warum? 6 Italien 7 (essen)
	wir gern und sehr gut. Wir 8 (bestellen) gern Pizza 9 Tomaten, wir
	10 (lieben) Kaffee, 11 oder 12 Milch. Und das Eis
	13 (schmecken) hier immer sehr gut. In Italien 14 (haben) wir ein 15 (spielen) auch oft
	lieblingshobby – Fußball. Italien 16 Deutschland.
	17 Wochenende 18 (gehen) wir 19 Kino oder wir
	20 (machen) Sport. Und 21 Sommer 22 (reisen) wir
nicht	23 Ausland, wir 24 (sein) gern 25 Hause, in Italien.

11 Přeložte.

0. Kromě tety jsme všichni. Außer der Tante sind wir alle.
1. Kam jdete po kině?
2. Rád chodím parkem.
3. Jak často mluvíte se zákazníky?
4. Supermarket je za rohem.
5. Jedete autem?

- 1** Přečtěte si Janův e-mail a rozhodněte, kterou z odpovědí mu napsala Maria. Poté si její e-mail v Janově schránce přečtěte ještě jednou. Najděte 10 chyb, které Maria udělala v použití předložek a členů. Chybné předložky škrtněte a opravte.

1

Jan:

Hallo Maria,
wie geht es dir? Morgen und übermorgen habe ich frei. Am Wochenende arbeite ich leider. Und du? Wann hast du frei? Gehst du eigentlich täglich zur Universität? Ich habe eine Idee – wir gehen zusammen ins Kino oder wir trinken einen Kaffee im Café Verdi gegenüber der Universität oder wir spielen zusammen Tennis. Ich liebe Sport. Was machen wir also morgen (oder übermorgen)?
Bis bald.
Jan Schwarz (Verkäufer aus dem Supermarkt)

2

Od: Maria Bonnetti <maria.bonnetti@yahoo.it>
Předmět: Hallo! :-)
Datum: 17.9.2008, 13:18 - včera v 13:18
Odpověď | Odo. vše | Předoslat | Tisk | Smaz | Smaz
Hallo Jan,
es geht mir gut, danke. Mit der Universität gehe ich bis Montag von Freitag, aber morgen habe ich frei und aus dem Wochenende habe ich immer frei. Ich habe hier in Frankfurt aber keine Freunde, ich bin leider oft allein nach Hause. Ich gehe sehr gerne durch das Kino oder Theater, ich schwimme und tauche gern. Das Meer in Italien ist sehr schön. Ich komme für Italien, ich liebe also auch Kaffee, Pizza und Fußball. Und der Kaffee im Café Verdi schmeckt super, das weiß ich gut, ich wohne gleich ohne die Ecke. Also, morgen außer drei Uhr im Café gegenüber der Universität.
Bis morgen
Maria Bonnetti

Bis morgen!
s Café, -s, -s [ka'fe:]
Es geht mir gut.
s Meer, -(e)s, -e oft
viele Grüße

- 2** Maria a Jan se setkávají v kavárně Verdi, jak bylo domluveno. Host u vedlejšího stolu je velmi zvědavý. Kvůli hluku však neslyší jejich rozhovor celý. Dokážete mu pomoci a doplnit chybějící pasáže? Rozhovor nejdříve doplete, poté si jeho znění poslechněte a své řešení si zkontrolujte.

Maria: Also, du kommst auch nicht aus Deutschland. Interessant.
Jan: Du weißt doch, ich komme aus Tschechien.
Maria: Und woher dort?
Jan: ^{1.} Pilsen.
Maria: Ach, das Bier aus Pilsen trinken wir auch in Italien gern.
Wie
Jan: Ich bin seit ein paar Tagen in Frankfurt. Und du?
Maria: Ich auch. Und wo
Jan: Rosenstraße 13. Dort lebt meine Tante. Sie ist geschieden und hat zwei Kinder.
Und du? Wo wohnst du?
Maria: Gleich ^{4.} Ecke.
Jan: Ich bin 27 Jahre alt, und du?
Maria: ^{5.} 25.
Jan: Und ^{7.} ?
Maria: Ich studiere Deutsch und Englisch.
Jan: Das ist super. Du ^{8.} also Italienisch, Deutsch und Englisch.
Maria: Ja...
Jan: Nein, ich bin Biologe, aber jetzt ^{10.} Supermarkt.
Maria: ^{11.} ?
Jan: Ja, zufrieden, aber auch müde. Die Arbeit eines Verkäufers ist wirklich sehr schwer.

